

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

8 juli 2025

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Begrotingssubsidie Zero Emission Services BV (ZES) laadstation Maasvlakte Rotterdam

Advies

1. Te verlenen een begrotingssubsidie voor een bedrag van €500.000 aan Zero Emission Services BV (ZES) voor de realisatie van een laadstation voor batterijcontainers (ZESpacks) op de Maasvlakte bij Q Terminals Kramer.
2. Te bepalen dat de subsidie wordt gedekt uit de gereserveerde middelen voor beleidsprestatie efficiënt en duurzaam goederenvervoer, zoals opgenomen in de begroting 2025.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de Begrotingssubsidie Zero Emission Services BV (ZES) laadstation Maasvlakte Rotterdam.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

1. Activiteitenplan subsidie ZES laadstation Maasvlakte

1 Toelichting voor het College

De provincie Zuid-Holland heeft de ambitie om koploper te zijn in de verduurzaming van mobiliteit en logistiek. Een belangrijk speerpunt daarin is het terugdringen van de emissies in de binnenvaartsector. Zero Emission Services BV (ZES) ontwikkelt batterijcontainers (ZESpacks) en een netwerk van bijbehorende laadstations waarmee binnenvaartschepen emissieloos kunnen varen.

ZES is voornemens om op de Maasvlakte bij Q Terminals Kramer een laadstation te realiseren. Dit wordt een belangrijke schakel in het landelijke netwerk van laadstations omdat veel binnenvaartschepen hier langsvaren en zo doende wordt de corridorfunctie van Zuid-Holland tussen de haven van Rotterdam en het achterland versterkt. Het project draagt bij aan de doelen zoals verwoord in het Omgevingsbeleid van Zuid-Holland, de BO MIRT Goederenvervoer Corridors en de Clean Energy Hubs-strategie.

Het voorstel is in lijn met het coalitieakkoord 2023-2027 en draagt bij aan klimaatneutraliteit, verbetering van luchtkwaliteit, versterking van het duurzame goederenvervoer over water en vergroting van de economische concurrentiekracht van Zuid-Holland.

De provinciale bijdrage betreft een begrotingssubsidie van €500.000. Dit dekt circa 64% van de onrendabele top van het laadstation, die een investering vergt van €930.000. De totale projectkosten bedragen €3,6 miljoen. De overige kosten worden gedekt door ZES zelf en via andere subsidies, waaronder het Nationaal Groeifonds.

Financieel en fiscaal kader

Voorafgaande besluitvorming voor dit voorstel is te vinden onder PZH-2022-823154510, DOS-20220007604, en wordt verder uitgewerkt in de paragraaf 'Voorafgaande besluitvorming'

Totaalbedrag exclusief BTW	: € 500.000
Programma	: Ambitie 2 - Bereikbaar Zuid-Holland
Financiële risico's	: Beperkt. Subsidie wordt uitsluitend verstrekt onder de voorwaarde van staatssteungoedkeuring.

Juridisch kader

De subsidie wordt verstrekt op basis van artikel 2.6, lid 3 van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland; de voorbereiding van de benodigde werkzaamheden voor de realisatie van het laadstation zijn reeds in gang gezet voorafgaand aan de aanvraag van de begrotingssubsidie en om die reden is een GS-besluit een voorwaarde voor toekenning. De beoogde subsidie is aan te merken als staatssteun als bedoeld in artikel 107 VWEU. De subsidie is echter verenigbaar met de interne markt op grond van artikel 56 quater van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV). Het laadstation kwalificeert immers als haveninfrastructuur voor alternatieve brandstoffen (artikel 2, onderdeel 157 AGVV). De infrastructuur wordt op transparante, gelijke en niet-discriminerende wijze beschikbaar gesteld aan marktpartijen, tegen marktvoorwaarden. Eventuele toewijzing aan derden voor bouw, huur of exploitatie van de infrastructuur vindt op concurrerende, transparante, niet-discriminerende en onvoorwaardelijke wijze plaats.

steunintensiteit blijft binnen de norm. Op grond van artikel 56 quater, vijfde lid AGVV mag de steunintensiteit oplopen tot 100% van de subsidiabele kosten indien geen exploitatiewinst wordt gegenereerd. Uit de onderbouwing van ZES blijkt dat tot en met 2028 geen positieve kasstromen worden verwacht en dat de restwaarde van de infrastructuur op nihil is gesteld.

Een belangrijk punt dat hierbij opgemerkt dient te worden is dat het project naast onderhavige subsidie tevens een bijdrage uit het Nationaal Groeifonds (NGF) heeft ontvangen. Deze NGF-aanvraag is in 2022 getoetst op staatssteun en kennisgegeven bij de Europese Commissie, zo blijkt uit het activiteitenverslag van ZES. De huidige begrotingssubsidieaanvraag betreft een project dat onderdeel uitmaakt van deze eerdere NGF-aanvraag. De aanvraag bij provincie Zuid-Holland komt voort uit de noodzaak om het hoofd te kunnen bieden aan kosten die in 2023 en 2024 sterk zijn gestegen en is essentieel om de transitie naar elektrisch varen alsnog volledig te kunnen uitvoeren. Over de subsidie van de provincie Zuid-Holland zal de Europese Commissie in kennis worden gesteld (voorwaarde AGVV). De totale subsidie blijft ruim onder de toegestane 44 miljoen euro.

2. Voorafgaande besluitvorming

In 2022 is een vergelijkbare subsidie verstrekt voor een laadstation in Alblasterdam (PZH-2022-823154510, DOS-20220007604). Er werd €600.000 provinciale subsidie toegekend voor het laadstation Alblasterdam, aangevuld met €500.000 uit SPUK SLA-middelen. Afwijking van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland (Asv) werd toegestaan vanwege het bijzondere provinciale belang en de inzet van specifiek rijks geld. Het project droeg bij aan beleidsdoelen zoals verduurzaming van transport, vervoer over water en emissiereductie. De subsidie voldeed aan de voorwaarden van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV), waaronder het stimulerend effect. De opgedane ervaringen van dit project worden meegenomen in de realisatie op de Maasvlakte.

3. Proces

De voorbereidingen door ZES (waaronder het aanvragen van offertes) zijn gestart in 2024. ZES heeft de provincie Zuid-Holland in 2024 benaderd met haar voornemens rondom de realisatie van dit nieuwe laadstation. Op 28 februari 2025 is formeel een aanvraag ingediend bij het subsidieloket. De realisatie is voorzien voor de zomer van 2025. De exploitatie start naar verwachting op 1 september 2025. Er wordt samengewerkt met Q Terminals Kramer, het Havenbedrijf Rotterdam en andere partners. In aansluiting op de eerdere kennisgeving in het kader van de NGF- bijdrage zal de provincie een kennisgeving doen bij de Europese Commissie van onderhavige subsidiebijdrage.

4. Participatie en rolneming

De provincie Zuid-Holland vervult een stimulerende rol als beleidsverantwoordelijke en subsidieverstrekker. Daarnaast zet zij zich actief in om de markt in beweging te krijgen door het kip-en-ei-probleem van vraag en aanbod te doorbreken. ZES staat in nauw contact met marktpartijen, waaronder de gebruikers van de zero-emissieoplossing via containers, wat de participatie vanuit de sector versterkt.

5. Communicatiestrategie

Samen met ZES en andere belanghebbenden, waaronder het Havenbedrijf Rotterdam en het Rijk, wordt een feestelijke opening voorzien in Q1 2026. Via media en social media wordt aandacht gevraagd voor de duurzame impact van het project.